
Diari Oficial

---

del

Consell General

Núm. 10/1999 – 8 pàgines

Sessió Ordinària del dia 26 de novembre de 1999

El dia 26 de novembre de 1999, divendres, es reuneix a la Casa de la Vall el M. I. Consell General, en Sessió Ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 46/1999, que és el següent:

Punt Únic: Debat sobre “El Consell d'Europa, un projecte polític europeu”.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Francesc Areny Casal i Miquel Àlvarez Marfany, síndic general i subsíndic general, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer
M. I. Sr. Miquel Alís Font
M. I. Sr. Miquel Àlvarez Marfany
M. I. Sr. Guillem Areny Argelich
M. I. Sr. Francesc Areny Casal
M. I. Sr. Josep Areny Fité
M. I. Sr. Modest Baró Moles
M. I. Sr. Ladislau Baró Solà
M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany
M. I. Sr. Francesc Bonet Casas
M. I. Sr. Miquel Casal Casal
M. I. Sr. Josep Dallerès Codina
M. I. Sr. Simó Duró Coma
M. I. Sra. M. Rosa Ferrer Obiols
M. I. Sr. Antoni Martí Petit
M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora
M. I. Sr. Francesc Mora Sagués

M. I. Sr. Agustí Morales Ramírez
M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons
M. I. Sr. Marc Pintat Forné
M. I. Sr. Jordi Serra Malleu
M. I. Sr. Enric Tarrado Vives
M. I. Sr. Jordi Torres Alís
M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló

El M. I. Sr. Síndic General ha excusat l'absència del M. I. Sr. Jaume Martí per trobar-se fora del país, del M. I. Sr. Enric Palmitjavila per problemes de salut i dels M. I. Srs. Joan Tomàs i Narcís Casal.

També hi és present el M. I. Sr. Marc Forné Molné, cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Albert Pintat Santolària, ministre de Relacions Exteriors; Susagna Arasanz Serra, ministra de Finances; Càndid Naudi Mora, ministre d'Ordenament Territorial; Enric Pujal Areny, ministre de Turisme i Cultura, i Olga Adellach Coma, ministra d'Agricultura i Medi Ambient.

Assisteix també a la sessió el Sr. Carles Santacreu Coma, secretari general del Consell General.

(El Sr. Enric Tarrado Vives, secretari de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 19.45h)

El M. I. Sr. Síndic General:

Bé doncs, passarem directament al punt únic de l'ordre del dia.

La present sessió que té com a objecte fer un debat obert sobre el Consell d'Europa en tant que projecte polític que abasta tot un continent, especialment

després de l'obertura cap als països de l'est, s'emmarca dins del cinquantè aniversari d'aquest organisme.

Així doncs, seguint una recomanació feta des de la presidència del Consell d'Europa, i després d'analitzar diferents possibilitats per plantejar aquest debat, la Junta de Presidents va decidir per unanimitat, atenent una petició formal presentada pels consellers generals, Sr. Jordi Torres i Sr. Jaume Bartumeu, celebrar la present sessió.

Aquest debat hauria de permetre analitzar el paper del Consell d'Europa com a promotor dels drets i de les llibertats, com a defensor de la democràcia al llarg d'aquests cinquanta anys. Podrem constatar la seva evolució a mesura que ha anat augmentant el nombre d'estats membres, i quina és la seva actual vocació com a pilar fonamental i ajuda bàsica a les noves democràcies de l'Europa Oriental, i evidentment, podrem veure quin ha estat el paper d'Andorra en aquesta feina comuna, i quines són les seves perspectives de futur.

Passo, doncs, la paraula als grups parlamentaris amb el convenciment que serà un debat intens i profitós, del qual els valors democràtics, que tots plegats defensem, només en poden sortir que enfortits.

Passo, doncs, la paraula als grups parlamentaris. Sr. Simó Duró, pel Grup Mixt, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Simó Duró:

Gràcies Sr. síndic.

Heu fet una introducció. Evidentment que la persona, potser en aquests moments, una de les menys cenyides –diguem– a la realitat... per no trobar-me dins d'aquesta vida, perquè, evidentment, quan vas als llocs és allà que t'empapes. Però vós heu definit, heu fet la introducció d'un debat que es vol fructífer.

He de dir d'entrada que tinc una miqueta de sorpresa pel motiu de la convocatòria, quan es parla d'un projecte. Hem vist *a després*, mantes vegades, que s'ha parlat de projectes. Normalment, quan és un projecte, és que no és realitat: però el Consell d'Europa és una realitat. Per què és una realitat? Històricament, fa cinquanta anys: la primera de totes les coses.

Quan parlem de política, d'una realitat política, és una vertent de la realitat política, penso la més important de totes, és la quina es cuida de l'home. Vós ho heu dit: són els drets humans. També parla de les comunicacions, parlo dels mitjans de comunicació, premsa, i *a després* tots els qui avui tenen un tecnicisme. Es cuida, evidentment, també, dels assumptes econòmics i socials, però insistint

sobretot sobre els socials, hem vist els drets de l'home. L'educació, no hi ha res sense educació, la cultura, el patrimoni, i tot el que està dins de les tradicions més classicistes, doncs, arribaven a posar de relleu. És a dir, que hi hagués entre l'home i l'esperit una forma molt genuïna, però una forma molt elaborada.

Moltes vegades hem tingut el plaer de poder llegir els continguts dels treballs. Aquí, tenim els delegats, ens han informat. Moltes vegades, també, hem constatat que, llavors, potser sí que caldria la paraula projecte, desencertada al meu entendre, perquè hem vist que el Consell d'Europa és una realitat, hi ha unes estructures, està organitzat, l'objecte essencial –com hem vist– és els drets humans, i perquè els homes de tants països –crec que es parla de l'ordre de 600 milions de persones– estan afectats per aquesta normativa que emana, aquest control que ve del Consell d'Europa. Hem vist que moltes vegades, justament aquí –parlo a nivell d'Andorra, i essencialment a nivell del que és la Carta Social– no tot ha prosperat, ni tot es fa prosperar segons els aires que bufen en aquell indret.

Bé, jo el que voldria és que fóssim conscients: com ho he dit, no és un projecte, és una realitat. I aquesta realitat, tenim l'assegurança que, a nivell dels polítics dels altres països, com que hi ha una normativa ja fixada que ha de ser de respecte, hem vist que en altres països més potents que nosaltres, doncs, l'exhibeixen per tal que sigui una guia. I això senzillament, doncs, perquè és una guia real, és una guia amb fets, és una guia amb força, i és una guia que, si nosaltres hi estem plenament, hem de ser conscients que moltes de les seves prescripcions ho arriben a ser gràcies a la nostra vida, al nostre tarannà polític, però com he dit sobretot al costat humà, al costat de les llibertats, al costat dels drets, al costat del que és l'afinitat entre home i esperit.

He dit.

El M. I. Sr. Síndic General:

També, pel Grup Mixt, té la paraula el Sr. Vicenç Mateu.

El M. I. Sr. Vicenç Mateu:

Bé, festegem enguany el cinquantè aniversari del Consell d'Europa. És per aquest motiu que fem aquesta sessió seguint la recomanació del mateix Consell d'Europa, com s'ha fet en tants altres parlaments. Ens felicitem que això sigui així, i creiem que és bo que aquesta mena de debats, que estan més enllà de l'immediat treball parlamentari, doncs, es puguin celebrar, de tant en tant, en aquesta

Cambrà, perquè ens permeten eixamplar l'horitzó, i resituar el debat polític en el que cadascú defensa les seves posicions. I penso, també, que és bo que en aquesta Cambra es parli cada cop més d'Europa, perquè és un fet que està esdevenint, ja, un lloc comú, que el futur d'Andorra passa precisament per les relacions amb aquesta realitat política, social i econòmica que s'està construint, i que és el projecte europeu.

Sovint es diu que a Andorra no hi ha ideologies polítiques, que tots pensen si fa o no fa el mateix. Aquest, evidentment no es el nostre parer, però podríem, per emmercar el debat que hi pot haver sobre Europa, fer una mica de memòria del que ha estat un dels elements de la confrontació política en aquesta darrera dècada.

A començaments dels anys 90, doncs, un dels punts en què hi ha hagut debat polític a Andorra, ha estat si calia realment o no una Constitució. Les diferents forces s'han dividit respecte a aquesta qüestió, i finalment em sembla a mi que aquest era un falç dilema, perquè, segurament, la resposta només podia ser que positiva. Evidentment, feia falta una Constitució, és difícil pensar avui amb una Andorra que no tingués la Constitució, però en el seu moment hi havia qui estava a favor, i qui estava en contra.

Durant la dècada dels 90, un cop assumit el debat sobre, el debat de la Constitució, i assumida la mateixa Constitució –així ho espero– doncs, el debat s'ha centrat en bona mesura sobre els impostos. També, aquí, hi ha hagut una divisió en el si de la societat andorrana i, també, dels grups polítics. Hi havia qui deia que no feien falta impostos, hi havia qui deia que sí que feien falta. Evidentment, a ningú li agrada dir que cal pagar impostos, i tampoc a ningú li agrada pagar-los.

Finalment, a mi em sembla que aquest era un segon dilema, diguem, fictici, perquè crec que és un dilema ja superat. S'ha vist que els impostos, amb les diferents formes que siguin, doncs, feien falta, i avui en dia crec que el debat ja està tancat, i el debat no és si impostos sí, o impostos no, sinó quins, en quina quantitat, a qui s'han de pagar, etc.

Jo crec que superat aquest segon debat, hi ha un tercer debat, el que crec jo, assistirem en els anys a venir, que és el debat de l'encaix a Europa. Un debat molt important i que crec, també, farà posicionar les diferents forces polítiques, tots nosaltres, però, també, el conjunt de la societat andorrana. Crec que aquest debat, també, mantindrà dues posicions enfrontades: la dels que defensin el viure d'esquenes a Europa, la defensa de l'*statu quo*; i aquells que defensin un apropament cap al que és la realitat

europea, la realitat europea no només centrada en l'àmbit de la prosperitat econòmica, sinó en l'àmbit, també, polític, de drets polítics, de drets i llibertats, i també, en l'àmbit de tot el que és la legislació dels drets socials.

Jo crec que aquí, també, malgrat sembla que aparentment hi hagi dues posicions, em sembla que la primera posició és una posició, també, falsa, una posició irreal, una posició en la qual en un moment d'abundància és fàcil cedir a la temptació, o al miratge que és una camí possible, però em sembla que la resposta final d'aquest debat també serà que no hi ha altre camí que el d'apropar-se cap a Europa, i de fugir la temptació de viure d'esquenes al món que ens envolta.

Bé, el que intento dir, és que l'encaix amb Europa, més enllà de l'actual *statu quo* és inexorable, i és inexorable, perquè segurament no serem nosaltres que podrem decidir plenament, si volem apropar-nos a Europa, si volem acceptar les seves regles del joc, sinó que em sembla, sigui de grat o sigui per força, doncs, ens tocarà acceptar-les.

Bé, aquesta convergència cap a Europa, ens sembla, doncs, que és el futur del Principat. És a Europa on Andorra pot assegurar la seva llibertat, la seva independència, la seva prosperitat futura. I avançant cap a aquest camí, em sembla que pot ser difícil, bàsicament perquè és difícil gestionar els canvis a partir d'una situació d'abundància, a partir d'una situació de prosperitat, encara que aquesta abundància, aquesta prosperitat sigui actual i, doncs, no es vegi perquè a partir d'aquesta situació d'abundància s'hagi de canviar. Malgrat tot, nosaltres pensem que seria bo que s'obris un debat no només polític sinó social, entre tots els agents socials, econòmics i polítics d'Andorra, perquè es plantegés realment, doncs, quin és l'horitzó, quins són els escenaris de futur per Andorra, i hi hagués un treball important de divulgació, de coneixement, de fer arribar les idees a tots els ciutadans perquè es poguessin fer una idea de quines són les expectatives, les possibilitats que el nostre país té en aquesta relació amb l'entorn europeu.

Aquestes possibilitats, aquestes dificultats, també, evidentment quan un hi pensa, un es pot centrar en les qüestions de prosperitat econòmica, un es pot centrar en les qüestions del mercat, pot pensar que el futur de l'economia andorrana passa necessàriament per desbordar els serveis de les empreses andorranes cap a un mercat més ampli, que és el mercat europeu. Però, Europa que és això, és també moltes altres coses, és, també, el bressol de la democràcia, és, també, el bressol del concepte de persona, dels drets i les llibertats d'homes i dones, és la inventora de l'estat de dret, de l'estat de dret democràtic i

social, la inventora de l'estat del benestar, i és, a demés, una realitat política que s'està transformant, i que està avançant dia a dia. Crec que no ens en podem quedar al marge, i a demés d'aprendre del que es fa a Europa, com que nosaltres també som Europa, crec que des de la nostra modèstia, també, podríem aportar-hi el nostre gra de sorra.

Em sembla que aquest és un camí pràcticament inevitable, pràcticament inexorable, i davant d'aquesta situació es pot prendre diferents actituds de tipus personal. Hi ha aquells que acceptant que és l'únic camí possible a seguir, doncs, es resignen a aquest camí, l'accepten per força perquè no hi ha cap més remei. Nosaltres no som d'aquests, nosaltres creiem que això pot ser una gran oportunitat per a Andorra. Ens agradaria que en molts àmbits, els estàndards europeus fossin de plena vigència a Andorra, i en aquest sentit voldríem ajudar i treballar amb totes aquelles forces polítiques, socials del país perquè això fos possible.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

També, pel Grup Mixt, té la paraula el Sr. Jaume Bartumeu.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

Avui, finalment, després de reiterada insistència, i havent estat obligats a sol·licitar-ho formalment al Síndic –com ell mateix ens recordava ara– els grups de l'oposició hem aconseguit que a les acaballes d'aquest any, en el qual se celebra el cinquantè aniversari del Consell d'Europa, hom pugui, o hom hagi pogut celebrar aquest debat.

Hem estat a punt de passar per la vergonya de ser l'únic Parlament dels països membres del Consell d'Europa que no hagués celebrat un debat, la realització del qual havia estat demanada reiteradament des d'Estrasbourg.

Ja vaig al·ludir en una sessió anterior, i així ho va recollir el diari de sessions, que el president de la nostra delegació a l'Assemblea parlamentària –el qual, dissortadament, avui, no pot estar, aquí, per qüestions de salut i, per tant, desitgem tots que ben aviat pugui tornar a seure, aquí, entre nosaltres– el conseller Enric Palmitjavila, jo vaig voler fer una mica de broma dient que havia hagut de fer veritables contorsions de gimnasta per endarrerir aquest debat, perquè a mi em semblava copsar, que de tota evidència, la majoria liberal no tenia gaires ganes de fer-lo.

La Carta Social Europea, de la qual n'hem parlat moltes vegades, aquí, és un escull entre els diversos grups d'aquesta Cambra, i en la relació de tota aquesta Cambra i del nostre país amb Europa. A mi em sembla que això s'està convertint en un escull gairebé massa gran pel liberalisme andorrà, i a vegades sembla que aquest liberalisme andorrà voldria que l'economia de mercat, que estableix la nostra Constitució, permetés escenificar-se en aquell retaule que hem vist en algun museu, on apareix una guineu lliure en un galliner també lliure.

Això no és Europa. Això no es veu amb bons ulls a Europa.

Això ens fa veure que des d'Andorra, i mirant cap a Europa hi ha també dues visions ben distintes del que ha de ser la societat andorrana, i la seva implicació en el projecte polític europeu.

Un dels objectius prioritaris del projecte polític europeu que nosaltres compartim és la defensa dels drets de l'home.

El Consell d'Europa treballa per fer arribar a tots els racons d'Europa les garanties que ofereix el Conveni europeu de drets de l'home, per evitar endarreriments innecessaris en els procediments judicials, i per anar desenvolupant una mena de llista de drets fonamentals que complementin aquell Conveni europeu, fundacional –per dir-ho d'alguna manera– del que ha estat i és durant aquests cinquanta anys el Consell d'Europa.

Més de 165 convenis europeus promoguts pel Consell d'Europa són la base d'una progressiva harmonització, i reforma de les respectives legislacions nacionals dels països membres en matèries tan diverses com: la protecció de les dades informàtiques, la violència en els terrenys d'esport, la preservació de la natura, la cooperació cultural, la prevenció de la tortura i la lluita contra la corrupció.

La timidesa amb la qual el Govern liberal va iniciar la nostra presència a Estrasbourg, l'any 1995, la clara voluntat, en aquell moment, d'implicar-se el mínim possible en els treballs del Consell d'Europa, és a dir en aquest gran projecte europeu de defensa dels drets de l'home i de l'estat de dret s'ha traduït, en aquests anys, en una mínima adhesió andorrana als convenis europeus.

Valgui com exemple que el Govern només es va decidir a signar el Conveni europeu sobre trasllat de persones condemnades després que, des del banc de l'oposició, presentéssim una iniciativa parlamentària instant-lo a fer-ho.

Ben aviat plantejarem una altra iniciativa per instar el Govern a signar el Conveni penal contra la corrupció, que fou adoptat pel Comitè de ministres

l'any passat i que Andorra hauria de poder integrar, quan abans, en la seva normativa interna.

El gener de l'any 1997, amb el Consell General dissolt, arribà a Casa de la Vall, una comunicació d'aleshores presidenta de l'Assemblea parlamentària del Consell d'Europa, recordant a la nostra delegació nacional que calia procedir a preparar una terna –tres noms– que permetés al comitè de ministres d'Estrasbourg, el nomenament del representant andorrà al Comitè de prevenció de la tortura. Una altra institució bàsica del sistema europeu de protecció dels drets de l'home.

Gairebé tres anys després, Andorra encara no ha pogut complir amb la seva obligació de ser present en aquell Comitè.

La mala manera de fer de la majoria, en voler-nos imposar, si us plau per força, com de costum, el seu candidat, va fer endarrerir més enllà del que hauria estat raonable la composició d'una terna.

Tramesa aquella terna, el primer de desembre del 1998, ens va ser retornada el 23 de desembre del 1998 quan el Bureau de l'Assemblea, en la reunió del 17 de desembre del 1998 a París, va considerar que els nostres candidats no reunien els criteris d'experiència i disponibilitat necessaris i recomanats.

Fa pràcticament un any que estem a l'espera de poder confegir una nova candidatura. El mínim que podem dir, és que no hem quedat gaire bé en la línia d'aquest projecte polític europeu que requereix un ferm compromís amb la defensa del drets de l'home.

Pensem que Andorra i les seves institucions, el Consell General, el Govern i els comuns haurien d'implicar-se molt més a Estrasbourg.

Una major implicació només pot fer que repercutir molt positivament en el nostre país.

El Consell d'Europa compta amb nombrosos funcionaris i experts que són molt qualificats per aconsellar Andorra en el desenvolupament de diverses normes que s'haurien d'introduir en la nostra legislació.

Aquest suport tècnic està a la nostra disposició, com a la de tots els estats membres del Consell d'Europa.

Si no es sol·licita és, no cal dir-ho, perquè la majoria no deu acabar de tenir una voluntat política per compartir el projecte polític europeu que des d'Estrasbourg es promou i es defensa.

Un projecte polític que cal defensar i portar a Andorra, a cada institució, per afavorir la democràcia i consolidar el nostre estat de dret.

El M. I. Sr. Síndic General:

Per l'Agrupament Nacional Democràtic, té la paraula el Sr. Miquel Alís.

El M. I. Sr. Miquel Alís:

Gràcies Sr. síndic.

El 5 de maig d'enguany, el Consell d'Europa ha complert els seus cinquanta anys.

Tot comença l'any 1949 quan 10 països d'Europa Occidental decideixen de començar la reconstrucció europea. Creen el Consell d'Europa i li assignen una triple missió:

primer política: defensar i reforçar la democràcia, els drets de l'home i l'estat de dret; cultural: valoritzar el patrimoni comú, important per la seva diversitat;

social: satisfer les necessitats fonamentals dels ciutadans.

Durant mig segle el Consell d'Europa ha creat instruments jurídics, institucions i programes per executar aquesta missió i associar-hi progressivament el conjunt del continent europeu.

Quaranta-un estats s'han adherit a l'organització. Al principi, els països de l'Europa Occidental, després, a partir del 1989, els països d'Europa Central i Oriental, i amb ells Andorra, a finals de l'any 1994.

Factor d'estabilitat i de pau, el Consell d'Europa vetlla pels compromisos contrets pels estats membres al moment de la seva adhesió, i continua reforçant els principis de democràcia, de llibertat i de solidaritat.

Tenim el deure de sensibilitzar i d'informar els ciutadans europeus de la importància del Consell d'Europa: presentant l'evolució política, social i cultural d'Europa després de la Segona Guerra Mundial; recordant els valors que han servit de base a la construcció d'Europa.

Aquest aniversari hauria de ser l'ocasió d'interessar els públics més diversos per a obtenir el seu suport als objectius principals del Consell d'Europa, i penso amb: els governs, parlaments nacionals, municipis, estudiants, mitjans de comunicació, organitzacions no governamentals, centres de documentació, de formació pedagògica i política, i tot el públic en general.

Totes les institucions hem de posar en relleu la contribució del Consell d'Europa en la reunificació del nostre continent després de les guerres mundials de principi de segle, i d'aquell crit que varen llençar els pares fundadors del Consell d'Europa: "Això mai més!".

Andorra celebra aquest aniversari, dins i fora de les nostres fronteres, amb conferències, exposicions, concerts, impressió de timbres.

El Consell d'Europa ha organitzat, també, vàries manifestacions: a finals d'abril, i principi de maig a Estrasbourg, seu del Consell d'Europa; el 5 de maig a Londres, on es creà el Consell d'Europa; els 7 i 8 de maig a Budapest, capital del primer país a adherir-se al Consell d'Europa després de la desaparició del teló de ferro.

Avui el Consell d'Europa ha esdevingut una institució paneuropea. Ha d'integrar aquesta nova dimensió en els seus mètodes de treball i adaptar-se a aquest entorn més ampli, més complex i sovint inestable. Ha de reforçar la seva acció en matèria de democràcia i de drets de l'home, i ha d'atendre noves demandes com són la seguretat i la cohesió social.

Tots els ciutadans estem implicats. La defensa dels valors humanístics com els drets de l'home, la democràcia, la tolerància, la dignitat, la igualtat o la diversitat cultural exigeix la contribució activa de tots. Cadascú, al seu lloc, al seu nivell, és més actor de la nostra societat moderna, i pot defensar l'acció del Consell d'Europa. Més que una organització, el Consell d'Europa és abans de tot el defensor d'un model de societat, és d'alguna manera l'advocat dels interessos essencials d'uns 800 milions de ciutadans.

Aquest aniversari ha de servir per subratllar la importància del canvi que s'ha reconegut i les perspectives obertes a la porta del nou segle, d'un nou mil·lenni.

Per primera vegada de la seva història, Europa està unida sota un mateix sostre, el del Consell d'Europa, que té com a primera ambició la de garantir la dignitat dels pobles i dels ciutadans que la componen, fent respectar els nostres valors fonamentals: democràcia, drets de l'home, preeminència del dret. D'aquesta manera Europa, al principi destrossada i dividida, anirà formant cada dia més un espai de llibertat i de justícia.

Continuant la seva acció per garantir els ideals i els principis que són el nostre patrimoni comú, el Consell d'Europa ha de continuar desenvolupant les seves activitats a favor de la cohesió social, la solidaritat, l'educació a la democràcia, la diversitat cultural, la qualitat de vida i la seguretat. S'ha d'esforçar per construir una Europa dels ciutadans, un veritable Consell d'Europeus.

El món està canviant. La mundialització és una realitat que afecta cada nació, i que repercuteix en la vida de cada un de nosaltres. Crea oportunitats noves i apassionants, però al mateix temps neixen noves formes de pobresa i d'exclusió social. Entrem

al nou mil·lenni amb grans esperances, però, també, amb molts dubtes.

Dubtes, perquè es fa, i es farà, cada dia més difícil mantenir un equilibri social dins d'una societat de mercat a nivell mundial.

Dimarts passat, llegia una edició especial d'un diari francès. L'encapçalament deia: "*L'organització Mundial del Comerç per tots i cadascú per ell*".

Si així ha de ser i sembla que anem per aquí, protegim els més febles. La signatura i la ratificació de la Carta Social Europea; de la Convenció per a la protecció de les minories; del Codi europeu de seguretat social, instruments del Consell d'Europa, entre altres, acompanyades del capítol pressupostari corresponent, posaria Andorra, el nostre país, al rang que ens pertoca.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Liberal, té la paraula el Sr. Francesc Bonet.

El M. I. Sr. Francesc Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Sembla que és típic i tòpic quan es parla de Consell d'Europa, esmentar les causes històriques del seu naixement. No les repetiré, ja s'han repetit moltes vegades, intentaré ser breu. Evidentment, el Consell d'Europa neix després de la Segona Guerra Mundial amb les seves atrocitats, i, efectivament, jo també tenia apuntat amb quatre notes la frases que el conseller Miquel Alís ha dit: "Mai més". Que no passi mai més el que va passar durant la Segona Guerra Mundial.

Ens podríem preguntar, també, per què el Consell d'Europa, que va néixer l'any 1949, i que després, a l'any 1950, estableix la Convenció europea dels drets de l'home, perquè hi havia necessitat d'una convenció europea quan dos anys prèviament, a l'any 1948, s'havia signat la Declaració universal dels drets humans?

Possiblement la justificació està en el valor distint i diferent dels dos texts: un es tracta d'una declaració amb el seu valor jurídic d'obligació; i l'altre és una convenció. Però, és que a demés hi ha una altra cosa més important en la Convenció europea dels drets de l'home, que és que s'atorga a si mateixa la protecció jurisdiccional mitjançant un tribunal, cosa que no passa amb la Declaració universal dels drets humans, que malgrat tot ha creat tribunals especials en els casos per exemple de l'antiga Iugoslàvia, o en els casos de Bosnia-Herzegovina.

Actualment, estem observant que, també històricament, el Consell d'Europa ha anat per endavant de la Comunitat Europea o de la Unió Europea en el tema dels drets humans. El Consell d'Europa va començar l'any 49 o 50 sobre el tema dels drets humans; la Comunitat Europea o la Unió Europea no va ser fins l'any 92, és a dir quasi cinquanta anys després, quan tracta en el Tractat de la Unió Europea el tema dels drets humans, i no és fins el Tractat d'Amsterdam, l'any 97, que la Comunitat Europea estableix la possibilitat d'efectuar sancions contra els països membres de la Unió Europea que violin els drets humans. Actualment el Consell d'Europa està en trànsit, està en una segona fase d'obertura cap als països de l'est d'Europa, i ajuda molt en el tema del respecte a la democràcia, dels drets de l'home i de l'estat de dret, mitjançant el "Monitoring Comity" o la "Comission de suivi".

Aquesta ajuda a aquest procés democràtic cap a tots els països d'Europa, el que fa és obrir unes normes de convivència internacionals. No únicament en el camp dels drets humans, –aquí, també s'ha repetit–, sinó que cada vegada més, en el temps actual, el Consell d'Europa toca temes més específics. Recordo bé assistir a debats a l'Assemblea Parlamentària respecte la tecnologia i propietat intel·lectual, o sobre el tema de l'eutanàsia, o sobre el tema molt important de l'educació especial en casos de nens amb dificultat d'ensenyament.

Per tant, actualment, el camp d'acció del Consell d'Europa no es tracta, ja, com a l'any 49 o 50, de preservar uns valors primers o uns valors últims de democràcia, o d'estat de dret, i de respecte dels drets humans, sinó que ha ampliat molt més aquest camp.

Evidentment, a vegades es parla d'harmonització. Aquest és un punt que discrepo bastant, en el sentit que en tots els països que hi ha al Consell d'Europa, el que s'intenta és no estar harmonitzats, no haver-hi una legislació harmonitzada. L'harmonització de la legislació ens fa a tots homogenis, ens fa a tots uniformes. Jo crec que l'avantatge del Consell d'Europa és que som iguals, però, també, som diferents tots els que estem allà.

Evidentment, aquí he apuntat, –el Sr. Simó Duró ha fet molt bé de recordar–m'ho– el Consell d'Europa és una realitat, efectivament. Però és una realitat que ha fet projectes polítics, i precisament, el projecte polític que jo crec que té ara és que Europa esdevingui un espai de llibertat, seguretat i justícia. Aquest crec que és el projecte més important que té, i ho fa d'una forma molt diferent de la Comunitat Europea. La Comunitat Europea, aquest espai de llibertat, seguretat i justícia, ho busca a través del criteri de la ciutadania, a criteri de donar a tots els

seus nacionals dels quinze països de la Unió Europea un plus –per dir–ho així– d'extra–nacionalitat a la pròpia data del seu naixement. I, aquí, el Consell d'Europa ho fa diferent, no és el concepte de ciutadania, no és el concepte de nacionalitat el que juga. I això ho veiem ben clar quan s'aconsegueix que aquest estàndard mínim es va elaborant de mica en mica a través, no únicament del Consell de Ministres, sinó també de l'Assemblea Parlamentària.

Actualment hi ha un problema entre Consell d'Europa i Comunitat Europea. La Comunitat Europea va decidir a començaments d'aquest any, amb objectiu el desembre del 2000, crear, també, una Carta de drets fonamentals dels ciutadans de la Unió Europea. Actualment hi ha una ponència al Consell d'Europa en la qual es demana, o s'acaba demanant que els ministres membres dels països del Consell d'Europa facin tot el possible per impedir, o que impedeixin, els seus parlaments respectius, que acordin el valor de convenció o de tractat a una eventual carta de drets fonamentals de la Unió Europea.

Estem, potser, entrant en una història de gelosia i amor entre la Comunitat Europea i el Consell d'Europa. Però, jo crec, i diria més encara, potser va ser la Comunitat Europea que va començar aquesta història d'amor i de gelosia, perquè una de les coses que a mi m'ha xocat més, és saber que hi ha un dictamen del Tribunal de Justícia de la Comunitat Europea, de Luxemburg –el Dictamen 2/94 del 28 de març del 96– que va prohibir a la Unió Europea signar la Convenció europea dels drets de l'home, en base que no tenia personalitat jurídica internacional. Efectivament, és veritat, la Unió Europea no té personalitat jurídica internacional, qui la té és la Comunitat Europea. Però, buscar un subterfugi d'aquests per negar la signatura d'una Convenció Europea dels drets humans, ho veig una mica, francament, fora de lloc.

Però per sobre d'aquestes històries de gelosia i d'amor entre la Comunitat Europea i el Consell d'Europa, jo crec que s'ha d'assolir l'objectiu de preservar i potenciar la dignitat humana que, també, el Grup Parlamentari i el Grup Polític europeu, liberal, demòcrata, i reformador, té com la seva primera màxima a complir en el seu ideari.

Finalment, el que voldria és afegir dues coses sobre el tema de la Carta Social, per deixar–ho clar. Almenys, crec que ja som tots conscients que en la Carta Social s'hi treballa, que la Carta Social, no es nega a la seva signatura. El que jo sempre he demanat és: la Carta Social és un text internacional. La Carta Social no afegeix un plus de més drets i de més obligacions als nacionals i residents. La Carta Social el que obre són altres drets a ciutadans d'altres

països d'Europa. He dit varies vegades que és un text que està ple de reserves i de declaracions, i el que jo he demanat a un ministre del Govern –en concret al Sr. Goicoechea, perquè em vaig reunir amb ell per tractar sobre aquest tema– és que es fes una doble anàlisi: primera: quins buits legals tenim en l'ordenament jurídic andorrà que es compleixin; i segona: una anàlisi comparativa per veure quins articles són els que tenen més reserves, més declaracions, i analitzar per què altres països... o per què hi ha tanta quantitat d'esmenes i declaracions en determinats articles.

Estic d'acord que el debat ja no ha de ser si sí, o si no. Amb el Sr. Vicenç Mateu vull fer un paral·lelisme: el debat ja no és impostos sí o no, sinó quins i com. El debat sobre la Carta Social és quins articles i com. També ha de ser així.

També vull aprofitar per dir que s'ha instat molt el Govern en el fet que hi ha un endarreriment en la signatura, que no es vol... S'ha fet un recordatori en què la implicació ha de ser dels comuns, de tothom, també hi ha d'haver-hi una implicació, en aquest cas, de l'oposició. Tenim unes recomanacions que parlen de la igualtat home-dona, i la veritat és que les llistes electorals per a aquestes comunals, que arriben més a la paritat són les del Partit Lliberal Andorrà.

(Se senten veus)

És tot el que havia de dir, Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció...?

Si us plau.

Alguna altra intervenció?

Bé, doncs, si no hi ha cap més intervenció, moltes gràcies a tots.

S'aixeca la sessió.

(Són les 20.25h)